

FRANCISZKA KLENK

ur. 1916; Goraj

Miejsce i czas wydarzeń	Goraj, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, aresztowanie męża

Aresztowanie męża i jego śmierć na Majdanku

Tam [na Majdanku] się działy straszne rzeczy. Już wtedy męża mojego aresztowały i ja tam jeździłam na te pola i patrzyłam, a one już były przebrane w pasiakach. I mój mąż wiedział, że ja przyjeżdżam tam do Lublina. I tu się spalił dom i z tym dzieckiem małym [zostałam]. Ale wtedy go nie wzięłam, tam zostawiłam w Lublinie u znajomych. I ja poszłam na tę główną szosę. Idę na tej głównej szosie, a tam prowadzą Polaków. I prowadziły od nas jednego i on tak ręką machnął i mówi: „Franiu!” – tak po imieniu na mnie zawołał. To ja zawsze nosiłam z sobą chleb i wyjęłam ten chleb i rzuciłam mu pod nogi. I wtedy te były[by] mnie zastrzeliły, bo tam pisało: „Strzela się bez ostrzeżenia.” Wtedy podleciały takie lubelskie jakieś obywatele i złapały mnie i mówi: „Pani, jak Pani ma tu kogo, przecież Pani mu tem nic nie pomoże, życie Pani [by] straciła była.”

Potem przywozili ich na stację kolejową, z Goraja tam pięciu przywoziły. Jak ich zabrały, poszliśmy do Arbeitsamtu – ni ma, do łaźni – ni ma, patrzę ten Niemiec stoi na schodach przed dworcem kolejowym w Lublinie, poznałam go i podchodzę do niego. I tak po polsku i po niemiecku trochę pytam się jego: „Gdzieście wywieźli tych mężczyzn?” A on mówi: „KZ Majdanek, alles Manner kaputt” – wywieźliśmy ich na Majdanek i wszystkie mężczyzny kaput.

Pożar u nas był i spaliło się. I taki był sołtys z wójtem, a był magazyn tu w Rynku i przyszły [Niemcy] i ten sołtys powiedział, że spaliło się 120 metry zboża. Ale tam Niemcy, przecież nikt nie jest głupi. Zboże się nie spali, osmali się, ale się nie spali. No i zegnały na Rynek ludzi i kogo im się podobało zdziesiątkowały podobnie, zabrały 120: za każdy meter zboża jednego mężczyznę.

Data i miejsce nagrania	2008-12-09, Goraj
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"